

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	27. oktoober 2026, Haapsalus
Koostaja ametinimetus ja nimi:	Lääne ringkonnaprokuratuuri I osakonna abiprokurör Marelle Ulla
Kriminaalasja number:	26239000024
Kuriteo kvalifikatsioon:	Karistusseadustiku (edaspidi KarS) § 121 lg 2 p 2
Kahtlustatava/Süüdistatava nimi:	XXX XXX /ik XXX/
Kuriteo toimepanemise aeg:	17.august 2026

Lääne ringkonnaprokuratuur menetleb kriminaalasja, milles XXX XXXit kahtlustatakse KarS § 121 lg 2 p 2 järgi kvalifitseeritava kuriteo s.o lähisuhtes kehalise väärkohtlemise toimepanemises. Kuritegu seisnes selles, et XXX XXX 17.08.2026 a kella 20:30 ajal Hiiu maakonnas XXX vallas, XXX linnas XXX XXX lõi oma poja ema tütrele XXX XXX ühel korral mõlema käega tõukelöögi rinna piirkonda, põhjustades oma tegevusega kannatanule XXX XXX füüsilist valu ja punetuse rinna piirkonnas.

Kriminaalmenetluse seadustiku (edaspidi KrMS) § 202 lg 1 sätestab, et kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse nende tasumiseks ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, võib prokuratuur kahtlustatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks. Viidatud paragrahvi lõike 7 järgi, kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lõigetes 1 ja 2 sätestatud alustel kriminaalmenetluse lõpetada ja kohustused määrata prokuratuur.

Prokurör, tutvunud kriminaaltoimiku materjalidega, analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid koos isiku käitumisviisiga, süü suurust, kuriteo olulisust ning raskusastet, leiab, et käesoleval juhul esinevad KrMS § 202 lõigetes 1 ning 7 sätestatud eeldused menetluse lõpetamiseks järgmistel motiividel.

Antud juhul on prokurör seisukohal, et kahtlustatava süü ei ole suur. Süü suuruse hindamisel võetakse aluseks KarS-is toodud põhimõtteid, eelkõige §-s 57 sätestatu. Arvestatakse isiku panust kuriteo toimepanemisel, tahtluse või ettevaatamatuse astet, tekitatud kahju liiki ja suurust, isiku vanust, arusaamisvõimet ning seadusandja sätestatud karistusraame. Samuti tuleb süü suuruse hindamisel arvestada ka kahtlustatava teoelset ning -järgset käitumist.

Kahtlustatav XXX XXX on 57-aastane, karistusregistri andmetel on teda 17.05.2023 Eestis karistatud KarS § 424 lg 1 järgi mootorsõiduki joobeseisundis juhtimise eest. Tingimisi mõistetud vangistuse katseaeg lõppes 17.05.2024. XXX XXXil puuduvad väärtekaristused. Tema osas ei ole varem kriminaalmenetlus lõpetatud KrMS § 202 lg 7 alusel ning hetkel ei ole tema suhtes menetluses ühtegi teist kriminaalmenetlust.

Kriminaalasja kohtueelsel uurimisel XXX XXX on tunnistanud kannatanu suhtes vägivalda kasutamist - täpsemalt tunnistab ta eelnevat tüli kannatanu ema XXX XXX ja selle tüli käigus kannatanu XXX XXX eemale lükkamist.

Siiski nähtub kriminaalasjas kogutud tõenditest, et XXX XXX on kannatanu suhtes olnud tahtlikult vägivaldne ja põhjustanud seeläbi kannatanule nii valu ja ka tervisekahjustuse. Kannatanu ja tunnistajate ütlustega on tõendamist leidnud, et tüli eskaleerus kahtlustatava käitumise tõttu ja sõnelemine käigus, kui kannatanu soovis abi kutsumiseks telefoniga kõnet teha, lükkas kahtlustatav mõlema käega tugeva liigutusega kannatanut rinnapiirkonda. Kannatanu XXX XXXu läbivaatusel tuvastati vägivalda tulemusena tekkinud rindkere punetus. XXX XXXi käitumine on kvalifitseeritav tahtliku vägivallakuriteona KarS § 121 lg 2 p 2 järgi.

XXX XXX on toime pannud kuriteo, mille eest karistusseadustik näeb karistusena ette rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistuse. Karistusraamistiku ulatuse määramisega annab seadusandja hinnangu sellele, kui kaalukas on koosseisu täitmise korral õigushübe rikkumine ning kui intensiivset karistusõiguslikku sekkumist on rikkumise korral vajalik rakendada. Et seadusandja on kehtestanud niivõrd laiaulatuslikud karistusraamid antud süüteoal, annab see signaali sellest, et vägivallakuriteod võivad olemuselt ja intensiivsusest olla väga erinevad. Teoreetiliselt ei ole välistatud, et kõne alla võiks tulla rahalise karistuse kohaldamine, mis on vangistusega võrreldes leebem sanktsioonivorm. Isegi kui mõnda, et antud süüteo eest oleks vajalik karistusena kohaldada vangistust, oleks see tõenäoliselt tingimuslik. Nendel kaalutlustel saab järeldada, et kahtlustatava süü ei pruugi olla nii suure kaaluga, mis õigustaks tema suhtes kohtulikku karistamist.

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel arvestatakse ka avaliku menetlushuvi olemasoluga. Avaliku menetlushuvi all tuleb mõista üld- või eripreventiivseid kaalutlusi. Avalik menetlushuvi on eripreventiivsete kaalutluste kohaselt olemas siis, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uue süüteo toimepanemise. Seda tõenäosust hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ning teo iseloomust. Lisaks tuleb arvestada ka seda, kas tegemist on ühe või korduva teoaktiga.

Avalik menetlushuvi on üldpreventiivsest aspektist lähtuvalt olemas siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja kohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad. Avalik menetlushuvi on olemas nt sellistel juhtumitel, kui kuritegu on toimepandud elusfääris, mille vastu peab avalikkusel olema eriline usaldus või isiku karistamine on vajalik õiguskorra kaitsmise huvides. Samuti juhul, kui kuriteo tõttu puuduvad kannatanul peale kriminaalmenetluse muud efektiivsed õiguskaitsevahendid.

Eelloetletud põhjustel avalik menetlushuvi käesoleva kriminaalmenetluse jätkamiseks on olemas seetõttu, sest XXX XXX on kolm aastat tagasi karistatud liiklusalase kuriteo toimepanemise eest ja see karistus on hetkel kustumata. Varasemalt karistatud isikul võib menetluse lõpetamine tekitada karistamatuse tunde ning ta võib jätkata uute kuritegude toimepanemist. Siiski tuleb märkida, et tegemist on olnud eriliigiliste kuritegudega – esmalt liiklusalane ja seejärel vägivallakuritegu, mis annab võimaluse järeldada, et XXX XXXi puhul ei ole veel tegemist väljakujunenud käitumismustriga vägivallakuritegude toimepanemisel. Seega esinevad prokuröri hinnangul antud juhul asjaolud, millest tulenevalt avalik menetlushuvi kriminaalmenetluse jätkamiseks on ära langenud ning seda järgmistel põhjustel.

Kriminaalasjas on tuvastatud, et XXX XXX pani toime ühe vägivalla episoodi, mis seisnes kannatanu tahtlikus lükkamises. Tegemist ei ole intensiivse vägivallaga ja teo tagajärg ei ole raske. Peale uuritava teo aset leidmist ei ole teada poolte vahel vägivalla kordumist. Edasist kokkupuudet hoiab ära ka asjaolu, et kannatanu ja kahtlustatav elavad alaliselt erinevates elukohtades. Lisaks räägib prokuröri hinnangul menetluse lõpetamise kasuks see, et varasema kohtuliku karistuse ära kandmisest saadik oli XXX XXX senini käitunud õiguskuulekalt ning ei ole seadust rikkunud ka pärast augustikuist vägivallategu. Ta on avaldanud valmisolekut täita prokuröri poolt kriminaalmenetluse lõpetamisel määratud kohustused.

Eelnevast tulenevalt on prokurör seisukohal, et XXX XXXile etteheidetava süüteo kriminaalõigusnormidega kaitstava õiguskorra heastamine ning tema õiguskuulekale käitumisele suunamine on võimalik saavutada ka muude vahenditega, kui kriminaalkorras karistamisega. Prokurör, hinnanud kohtueelse menetluse käigus kogutud tõendeid ning isiku teo eelset kui ka järgset käitumist, on seisukohal, et KarS § 56 lg 1 sätestatud eesmärged on võimalik saavutada ilma isikut kriminaalvastutusele võtmata, vaid hoopis kriminaalmenetluse lõpetamisega ning kahtlustatavale asjakohaste kohustuste määramisega.

Kuivõrd tegemist on teise astme kuriteoga, isiku süü ei ole suur ning menetluse jätkamiseks avalik menetlushuvi on ära langenud, prokurör lõpetab kriminaalmenetluse XXX XXXi suhtes KrMS § 202 alusel.

Juhindudes KrMS § 202 lg 7 ja § 206 abiprokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 26239000024 menetlus XXX XXXi suhtes.
 2. **Määratud kohustuse liik: XXX XXX on kohustatud:**
 - 2.1 mitte toime panema uut vägivallakuritegu;**
 - 2.2 kahe kuu jooksul so hiljemalt 27.12.2026 läbima tervishoiuasutuse poolt määratud ajal vaimse tervise õe esmase vastuvõtu alkoholitarvitamise häire ravi teenuse raames** ja edastama selle kohta prokuratuurile tervishoiuasutuse poolt väljastatud õiendi või teate vastuvõtul käimise aja ja koha kohta meili teel (laanerp.kohustused@list.prokuratuur.ee);
 - 2.3 tasuma 350 (kolmsada viiskümmend) eurot sihtotstarbeliseks kasutamiseks üldsuse huvides.**
- Sihtotstarbeliseks kasutamiseks tehtud makse(te) tasumisel märkida maksekorralduse selgitusse kriminaalasja number 26239000024. Kahtlustataval tuleb sihtotstarbelise

makse tasumise kohta esitada prokuratuurile maksekorraldused e-posti aadressile laanerp.kohustused@list.prokuratuur.ee või paberkandjal aadressil Sadama 21, Haapsalu 90502.

3. **Kohustuste täitmise tähtaeg: 27.veebruar 2027.a.**
4. Tõkendi tühistamine: tõkendit ei ole kohaldatud, kuriteos kahtlustatavana kinni peetud 17-18.08.2026
5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: ei ole
6. KrMS § 206 lõike 21 alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: andmeid ei ole kogutud
7. Vahistuse andmed: ei ole kohaldatud
8. Tsiviilhagi: ei ole
9. Kriminaalmenetluse kulud: ei ole
10. Vastavalt KrMS § 206 lõikele tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata anda kahtlustatavale, saata kannatanule.
11. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris (tutvunud e-toimikus kaudu). Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates 10 päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

(allkirjastatud digitaalselt)
Abiprokurör Marelle Ulla

Määruse olen kätte saanud. Nõustun, et prokuratuur ja tervishoiu teenust osutav asutus vahetavad omavahel mind puudutavat infot sh. terviseinfot, mis on vajalik kriminaalmenetluse lõpetamiseks seatud kohustuste täitmise hindamiseks. Olen nõus täitma minule kriminaalmenetluse lõpetamise määrusega pandud kohustused ja mulle on üksikasjalikult selgitatud kriminaalmenetluse lõpetamise määrusega pandud kohustuste täitmise tingimused ja õiguslikud tagajärjed. Saan aru, et eelpool loetletud tingimuste täitmata jätmise korral kuulub kriminaalmenetluse käesolevas kriminaalasjas uuendamisele.

(allkirjastatud digitaalselt)
Kahtlustatav XXX XXX